

EESTI
KESKKONNAJUHTIMISE
ASSOTSIATSIOON

KESKKONNATEADLIK ETTEVÕTJASKOND

TEABELEHT 28

Eesti Keskkonnanjuhtimise Assotsiatsiooni teabeleht on mõeldud assotsiatsiooni liikmete ja laiemale üldsuse teavitamiseks EKJA tegevusest ja keskkonnanjuhtimisest.

SISUKORD

LK 2

Mirjam Vili

Keskkonnaseminaride sari „Kuidas jääda ellu üha karmistuvates tingimustes?“

LK 3

Irje Möldre

Energia muundatakse ühest liigist teise – kuidas seda senisest arukamalt teha?

LK 4

Evelin Urbel-Piirsalu

Roheline Kontor avalikus sektoris

Evelin Urbel-Piirsalu

Taas võimalus osa võtta väikeettevõtete keskkonnanalastest koolitustest

LK 5

Liisi Liivlaid

Eesti kandidaadid Euroopa keskkonnasõbralike ettevõtete konkursil

LK 6

Uut keskkonnanalastes õigusaktides

LK 7

Keskkonnategevuse hea näide: Haridus- ja Teadusministeerium

LK 8

MIS TEHTUD, MIS TEOKSIL ISO 14001 statistika

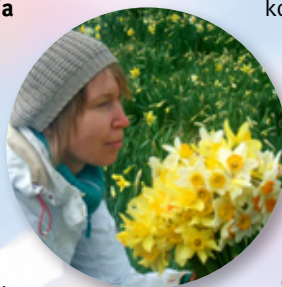
SOOJA NING RÕÖMSAT SUVE ALGUST, EKJA TEABELEHE LUGEJAD!

Head EKJA liikmed, huvilised ja lehelugejad!

Eelmisest teabelehest on parajalt aega möödunud ja enne lõõgastavat suvepuhkust on paras hetk teile värskematest keskkonna tegemistest ülevaade anda.

EKJA üheteistkümnenda tegevusmisaasta esimene pool on ühel või teisel moel olnud seotud jätkuvalt kõige olulisemaga keskkonnanjuhtimise edendamisel - keskkonnateadlikkusega ja keskkonnahoidliku suhtumise kujundamisega.

Tänasest teabelehest saate lähemalt lugeda, mida kasulikku leidub koolitustelt, seminaridelt ja mida õppida teistelt. Käitumist leiavad nii EKJA, advokaadibüroo Glimstedt ja Eesti Arengufondi koostöös

korraldatud keskkonnaõiguse seminarisari, roheline kontori projekt avalikus sektoris kui väikeettevõtetele suunatud koolitused. Kindlasti on huvitav tutvuda Euroopa keskkonnasõbralike ettevõtete konkursil osalevate eesti ettevõtete keskkonnanjuhtimise kogemusega. Õnneks on meil palju häid keskkonnategevuse näiteid nii erasektoris kui üha rohkem ka avalikus sektoris. Igaühte puudutav ja hariv peaks olema ülevaade energiamajanduse arengukavast aastani 2030.

Niisi kiiruga lugema ja siis juba keskkonnasõbralikku ja elamusterohket suveaega nautima!

Jana Kelus, EKJA juhatuse esimees

Külastage EKJA kodulehte www.ekja.ee

Eesti Keskkonnanjuhtimise Assotsiatsioon

Lai 34, 10133 Tallinn

Tel: +372 627 6100

E-post: ekja@ekja.ee

www.ekja.ee

441 799
Trükitööde

roheline trükkis

Trükitud looduslike õlide ja vaikude baasil valmistatud värvidega 100% taastoodetud paberile Cyclus Offset, millele on omistatud Euroopa Ühenduse ökomärgis. ©Ecoprint 2009

Keskkonnaseminaride sari „Kuidas jääda ellu üha karmistuvates tingimustes?“

Mirjam Vili, advokaadibüroo GLIMSTEDT vandeadvokaat

EKJA korraldab koostöös advokaadibüroo GLIMSTEDT ja Eesti Arengufondiga keskkonnaõiguse teemaliste seminaride sarja „Kuidas jääda ellu üha karmistuvates tingimustes?“, mis toimub perioodil märts-november 2014 ning on suunatud ettevõtjale, kes on keskkonnavalda omaja või kelle tegevus juba on mingil viisil seotud keskkonnakasutusega või kes soovivad sellist tegevust alustada või lihtsalt keskkonnahoidlikumalt toimida. Sarja eesmärk on tõsta ettevõtjate teadlikkust keskkonnaõiguse valdkonnas, et neil oleks võimalik tõhusamalt kaasa rääkida neid endid mõjutavate keskkonnaotsuste kujundamisel.

Kuigi kõik kuus seminari on vaadeldavad eraldiseisvate teemaseminaridena, oleme sarja kokku pannud siiski kindla sisemise loogika alusel. Meie eesmärk oli esimestel seminaridel käsitleda

kõiki keskkonnakasutajaid puudutavaid olulisi keskkonnaõiguse küsimusi ning iga seminariga minna keskkonnavaldkonnas järjest enam spetsiifilisemaks. Seejuures oleme erilist rõhku pööranud sellele, et seminari teemasid kajastatakse võimalikult praktilähdetaselt. Sellel eesmärgil oleme kutsunud esinema ka ettevõtjaid endid. Lisaks on seminari esinejate hulgas õppe- ja teadusasutuste esindajad, kohtunikud, keskkonnaõiguse eksperdid, keskkonnanaudiitorid või olenevalt teemast muud valdkonnas pädevad isikud. Eraldi võiks välja tuua, et seminaril on esinenud ja esinemas isikud, keda tavapäraselt avalikkuse ees esinemas ei näe.

Toimunud on juba kolm seminari

Alustasime keskkonnaseminaride sarja üldise keskkonnaõigust tutvustava seminariga. Sarja avas keskkonnaminister ning avaettekande tegi Keskkonnaministeeriumi kantsler. Sellel seminaril andsime kuulajatele ülevaate keskkonnaõiguse taustsüsteemist – rääkisime sellest kes, mida ja millisel alusel keskkonnavaldkonnas otsustab.

Teisel seminaril käsitlesime ettevõtjate kaasamist õigusloomesse nii Eesti kui ka Euroopa Liidu tasandil ja rääkisime sellest, mida teha, kui vastu on võetud seadus või määrus, mis ettevõtjate hinnangul on õigusvastane.

Arvestades sellega, et seminari kuulaja juba teab, milline on keskkonnakaitse taustsüsteem ning oskab kaasa rääkida keskkonnavalaste otsuste kujundamisel, kutsusime osalejaid kolmandal seminaril üles ise aktiivselt keskkonnahoidu panustama. Rääkisime erinevatest keskkonnanjuhtimise vahenditest ning sellest, kas nende rakendamine on ettevõtja tulu või kulu.

Seminarisari jätkub sügisel kolme seminariga

Seminarisarjas toimub paus suvekuudel ning jätkame sarjaga septembris. **25. septembril toimuval neljandal seminaril „Kas riik toetab või karistab?“** soovime ettevõtjatele anda võimalikult tervikliku ülevaate erinevatest toetuse saamise võimalustest keskkonnavaldkonnas ning nende saamise eeldustest. Seminaril käsitletakse alustuseks seda, millised on uued suunad keskkonnavaldkonnas toetuste andmisel. Eraldi ettekannetena on plaanis rääkida maaelu arengukava 2014-2020 keskkonnakaitset edendavatest meetmetest ja sellest, millesse panustab struktuurfondide rakenduskava 2014-2020. Räägime lisaks kitsamalt SA KIK pakutavatest rahastamise meetmetest. Plaanis on ka heita pilk sellele, mida teeb riik heitkoguste ühikute enampakkumisel saadud tuluga ning uurida, millised on muud vähem tuntud toetusraha saamise võimalused.

Keskkonnaõiguse seminaride sari ettevõtjale

„Kuidas jääda ellu üha karmistuvates tingimustes?“

Aitame keskkonnast hoolivatel ettevõtjatel kaasa rääkida neid mõjutavate keskkonnaotsuste kujundamisel

märts–november 2014

Sarja viienda seminari (30. oktoobril) „Kas saastamine on kasulik kui investeerimine?“ eesmärk on tutvustada ettevõtjatele keskkonnakaristusõiguse süsteemi ning keskkonnale kahju tekitamise korral selle hüvitamise mehhanisme. Sellel seminaril on plaanis rääkida Eestis kehtivatest keskkonnakahju hüvitamise reeglitest, karistusõiguslikust vastutusest keskkonnanormide rikkumise korral, anda ülevaade haldussunnivahendite kohaldamise võimalustest keskkonnaõiguslastes seadustes ning rääkida ka keskkonnaõiguslikust tsiviilvastutusest. Eraldi teemana räägime sellest, millistel tingimustel vastutavad äriühingu juhtorganid ja keskkonnaspetsialistid juriidilise isiku poolt keskkonnakahju tekitamisel. Veel käsitleme vastutuskindlustust keskkonnavaldkonnas ja püüame otsida vastust selle, kui võrd levinud on selle kasutamine ettevõtjate hulgas.

Viimasel, **kuuendal seminaril (27. novembril) „Mida toob tulevik?“**, tutvustame ettevõtjatele Eestis keskkonnakasutust mõjutavaid energiatootmise, -jaotamise ja -kasutusega seotud õigus-

nõudeid. Nõuete sisu paremaks mõistmiseks antakse kõigepealt ülevaade maailma energiakasutuse pikaajalistest trendidest ning Euroopa Liidu energia- ja kliimapolitikast aastateni 2020, 2030 ja 2050. Lähemalt selgitatakse, kuidas kirjeldatud prognoose ja arengueesmärke on arvestatud ning millised meetmed (sh õigusnõuete täiendamine) on nendest tulenevalt välja töötatud „Eesti energiamaajanduse arengukava aastani 2030“ (ENMAK 2030) koostamisel, seda peamises viies energiamaajanduse valdkonnas. Erilist huvi peaks ettevõtjale pakkuma õigusnõuded ja praktilised nõuanded oma ettevõttes energiasäästu saavutamisel, aga miks ka mitte näiteks lisaks soojusele elektritootmisel.

Ootame kõiki keskkonnast hoolivaid ettevõtjaid sügisel aktiivselt keskkonnaseminaride sarjal osalema! **EKJA liikmetele on kogu seminarisarjal osalemine tasuta!**

Kõige ajakohasema info seminarisarja kohta leiate advokaadibüroo GLIMSTEDT kodulehelt: www.glimstedt.ee ning EKJA kodulehelt: www.ekja.ee.

Energia muundatakse ühest liigist teise – kuidas seda senisest arukamalt teha?

EESTI ARENGUFOND

Irje Möldre,
„Energiamajanduse arengukava aastani 2030“ KSH ekspert, Eesti Arengufondi energia- ja robemajanduse suuna keskkonnaekspert

Energiamajanduse arengukava aastani 2030 keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimise käigus puutun peaaegu iga päev kokku levinud arvamusega, et meie oma põlevkivist toodetud elekter, põlevkivi kaevandamine ning selle töötlemine on igati pahad loodusele ja kindlasti ka inimeste tervises seisundile, vähemasti Ida-Virumaal. Kas samad arvajad on valmis loobuma päeva pealt aga seetõttu elektri kasutamisest? Vaevalt. Eesti energiamaajanduse arengukava aastani 2030 keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus leiame vastuse muuhulgas küsimusele, milline on põlevkivi kütusena kasutamise tegelik mõju ja milline oleks see alternatiivide puhul. Alternatiividena käsitleme kivisöe ja biomassi kasutust samades kateldes, kus täna kasutatakse põlevkivi elektritootmiseks. Samuti hindame alternatiivina põlevkiviõli tootmisjärgist uttegaasist elektritootmisel eeldatavalt kaasnevaid mõjusid. Põlevkivi kaevandamise ja kasutuse tervikmõju hinnatakse „Põlevkivi kasutamise riikliku arengukava 2016-2030“ koostamisel. Lisaks elektrivarustuse meetmetele on energiamaajanduse arengukava koostamisel välja töötatud soojusvarustuse optimeerimise, hoonete energiasäästu, transpordi energiasäästu ja Eestis mootorikütuste tootmise ja kasutuselevõtu meetmed ja tegevused. Need lähtuvad arengukava eesmärgist ja pole seetõttu orienteeritud vaid keskkonnahoiule, kuid aitavad siiski suures enamuses ja

erinevas ulatuses kaasa tänase keskkonnaseisundi paranemisele lähikümnendil.

Kavandatud meetmete tulemusel energiamaajanduse negatiivse keskkonnamõju eeldatavat vähenemist ajas tõestame me kvantitatiivselt, st toetudes mitte ekspertide hinnangutele, arvamustele või oletustele, vaid faktidele ning kasutades olemasolevaid ja luues uusi mõjuhindamise mudeleid. Analüüsime energiamaajanduse toimimist täna, aastal 2030 ja isegi aastani 2050. Arvestame tänase elanike arvu juures erinevaid energiakasutuse trende, maailmaturu kütuste- ja elektrihinna võimalikku muutust, kogu Läänemere piirkonna elektriturul täna ja tulevikus konkureerivaid tootmistehnoloogiasid, energiamaajanduse toimimist normaalolukorras (me ei täpsusta võimalikku tegutsemist kütusekriisi, avarii, õnnetuse, katastroofi, sõja vms olukorras). Energiamaajanduses tehtavad investeeringud on pika tasuvusajaga ning energiamaajanduse valdkondade energiasäästu ja -tõhususe meetmete ja tegevuste kombinatsioon analüüsides selgub looduse, tervise, energiajulgeoleku ja majanduse konkurentsivõime seisukohalt optimaalseim kombinatsioon ehk ühiskonnale jätkusuutlikum investeeringute maht.

Täpsem teave *Eesti energiamaajanduse arengukava aastani 2030* ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimise protsessi ja kaasaráärmise võimaluste kohta on toodud pidevalt täieneval veebilehel www.energiatalgud.ee/ENMAK. Kutsume siinkohal aktiivselt kaasa mõtlema, et loodav energiamaajanduse meetmete pakett saaks olema võimalikult suurele ringile huvigruppidele meelepärane, sest selle meetmetepaketi elluviijad oleme me kõik. Pole ühtki kodanikku, kes ei oleks nende meetmetega ühel või teisel moel seotud. Teadmiste lisandumine tänu tehtavatele modelleerimistele, uuringutele ja analüüsidele on aluseks valikute tegemiseks – kas ma näiteks lepin põlevkivi tänase kasutusega kui paratamatusega või kasutame me seda tänu väärindamisele teadlikult kuni sobivama alternatiivi kasutamistingimused ja hind on täpsustunud? Kas ma olen teadvustanud endale, et mu kulud küttele ja transpordile on kordades suuremad kui kulu elektrile? Milline siis ikkagi on meie oma põlevkivi kasutuse hind majandusele ja keskkonnale?

Roheline Kontor avalikus sektoris

Evelin Urbel-Piirsalu, SEI Tallinna projektijuht

2013 .a. sügisel viis Säästva Eesti Instituut Keskkonnaministeeriumi tellimisel läbi neljapäevase Rohelise Kontori alase koolitussarja avaliku sektori organisatsioonidele. Koolitussarja eesmärk oli anda osalejatele vajalikke teadmisi ja praktilisi soovitusi iseseisvaks Rohelise Kontori süsteemi rakendamiseks organisatsioonis. Koolitusel käsitleti põhjalikult teemasid nagu energia, vesi, jäätmed, töötajate kaasamine, keskkonnahoidlikud hanked ning tervislik töökeskkond.

Koolitused toimusid paralleelselt nii Tallinnas kui Tartus, kus kokku osalesid esindajad 32-st organisatsioonist, mille hulgas olid nii valitsusasutused kui kohalikud omavalitsused. Lisaks osalesid esindajad ka Riigikinnisvara ja Lennuliikluse aktsiaseltsidest, Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusest, Tartu Regiooni Energiaagentuurist ning Tartu Ülikoolist.

Koolitusele järgnes individuaalne nõustamine nendes organisatsioonides, kes soovisid Rohelise Kontori süsteemi rakendada – neid organisatsioone oli üheksa. Täna on neist seitse ka reaalselt Rohelise Kontori süsteemi rakendanud ning neile väljastatakse Rohelise Kontori sertifikaat. Sertifikaadi saavad need organisatsioonid, kes on läbi viinud esmase keskkonnanäülevaate, määratlenud oma olulisemad keskkonnaaspektid, defineerinud keskkonnapoliitika ning koostanud keskkonnategevuskava. Ser-

tifikaadid antakse pidulikult üle 11. juunil 2014 salongis Shahmatt toimuval konverentsil „Näiteid ja kogemusi keskkonnujuhtimise rakendamiseks avalikus sektoris,“ kus lisaks tunnustatakse ka kolme parimat Rohelise Kontori süsteemi rakendanud organisatsiooni.

SEI Tallinn kogus nõustatud organisatsioonidelt ka häid näited Rohelise Kontori meetmetest, millest huvitavamaid tutvustame edaspidi ka EKJA teabelehes. Näitega Teadus- ja Haridusministeeriumist võib aga tutvuda juba selles teabelehes, leheküljel 7.

Taas võimalus osa võtta väikeettevõtete keskkonnanalastest koolitustest

Evelin Urbel-Piirsalu, SEI Tallinna projektijuht

Maist septembrini koolitavad SEI Tallinna eksperdid väikese ja keskmise suurusega ettevõtteid, kuidas kasutada ökonoomselt nii ettevõtte kui looduse ressursse ning vähendada oma ökoloogilist jalajälge. Koolitustel, mis toimuvad viies Eesti paigas (Tihemetsa, Tallinn, Tartu, Põlva, Valga), annavad eksperdid teadmisi nii energiatõhususe, vee, kemikaalide jm ressursside aruka kasutamise, jäätmekäitluse kui keskkonnanõiguse teemal. Koolitused on suunatud eelkõige ettevõtetele kaheksast tegevusvaldkonnast (autoparanduse, ehituse, jaekaubanduse iluteeninduse, majutuse, toitlustuse ja üritusteenustega tegelevad ettevõtted ning kontoripõhise tegevusega ettevõtted). Kõikidel koolitusel osalenud ettevõtetel on võimalus osaleda nõustamises ning taotleda endale keskkonnamärgist, näitamaks oma keskkonnanalaseid edusamme ka väljapoole.

Kui sul on ettevõtte soov:

- teada saada, kuidas on võimalik oma tegevust ressursitõhusamalt korraldada (ehk kus on võimalik säästa);
- saada täpsemat infot oma tegevust reguleerivate keskkonnanõigusaktide ning nendes tulenevate nõuete kohta;
- juurutada lihtsat keskkonnujuhtimissüsteemi ning saada seda kinnitav märgis, mis võimaldab oma keskkonnategevusest ka kliente teavitada;
- saada keskkonnujuhtimisalast nõustamist,

siis annab see koolitus selleks suurepärase võimaluse.

Ühepäevaseid koolitusi viivad läbi SEI Tallinna eksperdid koostöös EAS-i maakondlike arenduskeskustega ning koolitusi rahastab Keskkonnainvesteeringute Keskus. Täpsem info koolituste sisu ja toimumise aja kohta leiate SEI Tallinna kodulehelt (www.seit.ee).

Koolitused toimuvad jätkuna 2010-2012.a. toimunud projektile Ecotips 2.0, milles töötati välja Ecotoolkit veebiplatvorm (www.ecotoolkit.eu), mis koondab endas kolm lihtsat keskkonnujuhtimisevahendit: ökokaardistamine, keskkonnanalaste näpunäidete andmebaas ning ökoloogilise jalajälje kalkulaator.

Eesti kandidaadid Euroopa keskkonnasõbralike ettevõtete konkursil

Liisi Liivlaid, Keskkonnaministeeriumi peaspetsialist

Sel aastal on taaskord käes Euroopa kõige keskkonnasõbralikema ettevõtete valimise aeg. **European Business Awards for the Environment (EBAE)** on igal teisel aastal toimuv üle-euroopaline keskkonnasõbralike ettevõtete konkurs. Seekordne konkurs on järjekorras juba 16-nes ning võitjad selgitatakse välja sügisel.

Euroopa keskkonnasõbralike ettevõtete konkursil on kokku 5 kategooriat: 4 põhikategooriat ning 1 täiendav kategooria. Põhikategooriateks on keskkonnajuhtimine, keskkonnasõbralik toode või teenus, keskkonnasõbralik tootmisprotsess ja rahvusvaheline koostöö. Lisakategooriak on ettevõtetus ja bioloogiline mitmekesisus, kus tunnustatakse neid ettevõtteid, kes panustavad oma tegevuse käigus enim bioloogilise mitmekesisuse säilimisse ja suurendamisse. Igasse põhikategooriasse saab iga konkursil osalev riik esitada maksimaalselt 4 kandidaati.

Euroopa konkursile pääsevad ettevõtted kandideerima üksnes läbi rahvuslike eelvoorude. Eestis on selleks eelvooruks iga-aastane konkurs **Aasta keskkonnasõbralik ettevõtte**.

Sel aastal osales Aasta keskkonnasõbraliku ettevõtte konkursil väga palju tublisid ettevõtteid. Kõige suurem oli kandideerijate arv keskkonnasõbraliku toote või teenuse kategoorias. Euroopa konkursile esitatavad ettevõtted valis Aasta keskkonnasõbraliku ettevõtte konkursi hindamiskomisjon kõikide Eesti konkursil kahe aasta jooksul osalenud ettevõtete seast.

Euroopa konkursile esitati keskkonnajuhtimise kategoorias ning keskkonnasõbraliku toote või teenuse kategoorias **OÜ Werrowool**, kes pälvis võidu Eesti konkursi keskkonnajuhtimise valdkonnas ning kelle terviklik ja läbimõeldult keskkonnasõbralik tegutsemine avaldas hindamiskomisjonile suurt muljet. Werrowool toodab Eesti paberijäätmetest keskkonna- ja tervisesõbralikku ning innovaatilist soojusmaterjali. Toote väljatootamise kandvaks ideeks oli terve tootmisüklil keskkonnsäästlikkus, alates toormaterjali (vanapaberijäätmete) varumisest, kuni toote käitlemiseni elutsükli lõpus. Lisaks väikseima keskkonnamõjuga toote turule toomisele oli lisaeesmärgiks tõsta tarbijate ja kogu ühiskonna teadlikkust keskkonna- ja tervisesäästliku soojustamise vajalikkusest. Tselluvilla tootmiseks kulub umbes 30 korda vähem sisendenergiat võrreldes kivi- ja klaasvilla tootmisega.

Keskkonnasõbraliku toote või teenuse ning eduka rahvusvahelise koostöö kategoorias esitati Euroopa konkursile **OÜ AusDesign**. AusDesign toodab koostöös Bangladesh'i partneritega tekstiilite-

hase jääkidest kohapeal uusi väiksema keskkonnamõjuga rõivaid, kasutades selleks „upcycling“ tootmisliini. Tehase tekstiilijäätmete uuesti tootmisse suunamine vähendab tavapärasest tootmisjääkide mahtu ca 52%. Ühe kollektiooni lõikes kasutatakse upcycling'u abil ca 75% vähem vett ja 89% vähem energiat, võrreldes tavatoodetega.

Lisaks esitati keskkonnasõbraliku toote või teenuse kategoorias konkursile AS Kroonpress ning OÜ Biominerata. **AS Kroonpress** trükikoda on välja töötanud *Greenline Print* märgisega trükiteenuse, mis pakub klientidele 100% taastuvelektriga, 67% taastuenergiat põhineva kaugküttega, 15% vihmaveega toodetud ning väikese süsinikjalajäljega trükiseid. *Greenline Print* on Kroonpressi loodud innovaatiline internetipõhine platvorm trükiste süsinikjalajälje olulusringipõhiseks hindamiseks ja märgistamiseks, pakkudes iga märgistatud trükise kohta keskkonnateavet alates toorainete hankimisest kuni transpordini.

OÜ Biominerata osales Eesti Aasta keskkonnasõbraliku ettevõtte konkursil juba 2012. aastal, mil ettevõtte esitati ainsa kandidaadina ka Euroopa konkursile. OÜ Biominerata toodab keskkonna- ja kasutajasõbralikke kodupuhaustusvahendeid ning tooted kannavad selle tõestuseks ka rahvusvaheliselt tuntud rangete kriteeriumitega ökomärgist Ecocert.

Keskkonnasõbraliku tootmisprotsessi kategooriasse esitati samuti 4 kandidaati: AS Sisustusekspert, OÜ Saidafarm, AS Green Marine ja AS Toom Tekstiil.

Sisustusekspert AS paigaldas 2012. aasta kevadel Laagri Comarketi kauplusesse küttesüsteemi, mis kasutab hoone kütteks ja sooja vee tootmiseks ainult poe külmasüsteemist vabanevat soojust. Sellise küttesüsteemi tasuvusaeg on 1-2 aastat ning annab kauplusele võimaluse hoida kokku energiakuludelt.

Teostatud lahendus on Eestis ainulaadne ning samasuguseid lahendusi katsetatakse praegu ka mujal Euroopas ja Ameerikas.

Saidafarm OÜ on mahepõllumajandusele pühendunud talu, mille põhitegevusteks on piimakarjakasvatuse ning piima töötlemine mahepiimatoodeteks. Tulenevalt vee- ja energiakulude suurenemisest alustas Saidafarm 2013. aastal piimatankide jahutusvee taaskasutamist. Uuenduslik süsteem töötab selliselt, et ringlusesse suunatud vesi jaotatakse vastavalt vee temperatuurile kolme mahutisse ning eri temperatuuriga vett taaskasutatakse erinevates farmi tegevustes. Tänu uuele süsteemile väheneb farmi vee ning elektrienergia kulu ning suureneb oluliselt ettevõtte konkurentsivõime.

AS Green Marine töötab koostöös eri maade inseneridega välja uudse ja innovaatilise tootmisprotsessi õliseguste jäätmekäitlemiseks, mille käigus toodetakse stabiilset taaskasutatavat süsivesiniksegu, mis on õlikomponendiks uute kütuste tootmisel. Olemasolevat täisautomaatset tehnoloogilist protsessi peetakse Euroopa üheks efektiivseimaks, keskkonnasõbralikumaks ning majanduslikult mõistlikumaks.

Toom Tekstiil AS alustas 2013. aastal uute tootmisliinide abil tekstiilijäätmekäitlust ja ümbertöötlemist. Ümbertöödeldud

jäätmekäitlustest valmistatakse erinevaid materjale nagu näiteks soojus- ja isolatsioonimaterjalid ning mööbliesemete täitematerjal (vatiin).

Kuidas Eesti ettevõtetel Euroopas läheb, saate lugeda juba sügisest teabelehest ☺

UUT KESKKONNAALASTES ÕIGUSAKTIDES

Keskkonnaministri 12.11.13 määrusega nr 66 on kehtestatud uued nõuded välisõhu saasteloa ja erisaasteloa taotluse ja loa vormidele ning loataotluse sisule. Uue määrusega tunnistati kehtetuks varasem samasisuline määrus nr 119 aastast 2004, kuna muudatusi võrreldes varasemaga oli palju. Peamiselt on vähendatud nõudeid tavalise saasteloa taotlejatele. Osa nõudeid hakkab edaspidi kehtima üksnes sellistele käitajatele, kellel on tegevuseks nõutav keskkonnakompleksluba. Nii ei nõuta tavasaasteloa taotlejalt edaspidi infot parima võimaliku tehnika (PVT) kohta, kuna PVT nõue kehtib üksnes kompleksloa kohustusega suurtele käitajatele. Samuti ei nõuta tavalise saasteloa taotlemisel infot keskkonnamoju vältimise või vähendamise kohta. Samas on täpsustatud mitmeid lubatud heitkoguste (LHK) projekti nõudeid, mis tuleb koos saasteloa esitada, näiteks tuleb projektis eraldi välja tuua täpsem info lenduvate orgaaniliste ühendite (LOÜ) kasutamise kohta, esitada täpsemad andmed kütuste ja jäätmekäitluste koostöötamise kohta jne. LHK projekt on edaspidi loa lahutamatu osa. Muudetud on ka loavorme, osade andmete esitamist lihtsustades, teisi aga laiendades. Uued nõuded ja vormid kehtivad alates 1. veebruarist 2014. Käitajatele seni antud saasteload jäävad kehtima ning need ajakohastatakse loa muutmise vajaduse korral.

27. jaanuaril 2014 jõustusid energiatõhususe miinimumnõuete määruse muudatused, mille kohaselt peavad alates 1. jaanuarist 2019. a kõik riigiasutuste omandis ja kasutuses olevad uued hooned ning 1. jaanuarist 2021. a ka kõik muud uued hooned olema ehitatud liginullenergiahoonetena.

Välisõhu kaitse seaduse alusel muudeti Keskkonnaministri määrust "Liikurmasinale paigaldatavast motorist välisõhku eralduvate heitkoguste piirväärtused". Määruse muudatustega seatakse heitenormid ka enam kui 560 kW võimsusega sisepõ-

lemismootoritele (selliseid kasutatakse nt raudteevedurites). Heitenorme rakendatakse vaid uute, turule viidavate liikurmasinade mootorite suhtes. Uuenenud määrus jõustus 10. veebruaril 2014.

Seoses Euroopa Nõukogu direktiivi 2011/85/EL ülevõtmisega on Riigikogus vastu võetud Riigieelarveseaduse muutmise seadus 513 SE. Muudatus hõlmab muuhulgas ka keskkonnatasude deklareerimise ja tasumise kuupäeva ehk Keskkonnatasude seaduse § 334 lg 1 muutmist. Edaspidi on keskkonnatasu deklareerimise kuupäevaks kvartalile järgnev 17. kuupäev. Muudatus on vajalik selleks, et riigi tulud saaksid arvestatud tekkepõhiselt ja õiges perioodis, vastavalt eelnimetatud direktiivi nõuetele. Muudatused jõustusid 23. märtsil 2014.

Riigikogu võttis vastu pakendiseaduse muudatused (jõustusid 16.03.2014), millega plaanitakse Eesti õigusesse üle võtta EL direktiivi 2013/2/EL (pakendidirektiivi) I lisa, mis sisaldab selgitavaid näiteid pakendite mõiste sisustamiseks (nt pakend on maistustekarp, CD-karpi ümbritsev kile, ent mitte teekotid).

Loe lisa keskkonnaalastes õigusaktides toimunud muudatus-
test: www.riigiteataja.ee ja www.eco-net.ee

Keskonnategevuse hea näide

Organisatsiooni nimi: Haridus- ja Teadusministeerium

Address: Munga 18, Tartu

Kontakt: Rünno Rahe (üldosakonna peaspetsialist)

KESKKONNATEGEVUSE HEA NÄIDE

Meetme/tegevuse nimetus	Videoruum veebikoosolekute pidamiseks
Hea näite kirjeldus	Haridus- ja Teadusministeeriumi asutuse hooned paiknevad eri linnades. Koosolekute pidamiseks oli varasemalt tihtipeale vajadus sõita selleks teise linna. Videoruumi loomisega kadus see vajadus, kuna koosolekuid peetakse nüüd videopildi vahendusel. See on oluliselt vähendanud nii ajakulu kui ka transpordist tulenevat keskkonnamõju.
Millal ellu viidi	2008. a.
Kasu keskkonnale	Vähenenud on Tallinn-Tartu vahelised sõitmised, mis on toonud kaasa nii kokkuhoiu autode kasutamisel (kütuse kulu) kui ka vähendanud kontori ökoloogilist jalajälge (transpordist tuleneva CO ₂ vähenemise arvelt). Lisaks ministeeriumi töötajatele kasutavad videoruumi veebikoosolekute pidamiseks ka allasutuste töötajad.
Rahaline kasu	Investeering: 30 000 EUR Aastane tegevuskulu: hoolduskulu 500 EUR x 6. Kokku 3000 EUR Aastane kokkuhoid: ca 312 500 EUR
Lisainfo ja märkused	Keskmiselt sõidaks Tallinn-Tartu vahet koosolekute eesmärgil 50 inimest päevas. Sõidukulu ühe inimese kohta on keskmiselt 25 EUR. Kui arvestada, et aastas on keskmiselt 250 tööpäeva, tulebki aastane kokkuhoid: 50 X 25 X 250 = 312 500 EUR.

MIS TEHTUD, MIS TEOKSIL

Toimus konkurss **Aasta keskkonnasõbralik ettevõtte 2013**, kus keskkonnanjuhtimise kategoorias pälvis võidu Werrowool OÜ; keskkonnasõbraliku toote/teenuse kategoorias anti välja kaks võitu – Werrowool OÜ ja AusDesign OÜ; ning keskkonnasõbraliku protsessi kategoorias tunnustati võitjaks Saidafarm OÜ. Nimetatud ettevõtted ning veel paljud teised esitati **Euroopa keskkonnasõbralike ettevõtete konkursile**, mille võitjad kuulutatakse välja novembris 2014. Loe lähemalt lk 5-6.

Selgusid Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumi läbiviidud 2013. aasta **Eesti jätkusuutliku ettevõtluse indeksi** tulemused. Indeksi küsimustiku täitis ära 54 ettevõtet, millest kvaliteedimärgisega tunnustati vastutustundliku ning sotsiaalselt- ja keskkonnavalaselt jätkusuutliku äritegevuse eest 34 ettevõtet. Kvaliteedimärgised jagati välja kuld-, hõbe- ja pronkstaseme tugevuskategooriates. Mikroettevõtete kategoorias pälvisid kuldmärgise kodumaise mahetoidu tootja Loodusvägi OÜ ning keskkonna- ja kogukonnasõbralikke lastekaupu pakkuva Vil-

MIS TEHTUD, MIS TEOKSIL

lapai OÜ. Väike-, keskmiste- ja suureettevõtete kategoorias anti sel korral välja hõbe- ja pronkstaseme märgiseid. Indeksi tulemusi saab näha: www.csr.ee/2013-tulemused.

3. aprillil toimus **EKJA liikmete üldkoosolek**, millele järgnes keskkonnaõiguse seminarisarja järjekorras teine seminar “Kuidas seista oma huvide eest?”.

EKJA, advokaadibüroo Glimstedt ning Eesti Arengufondi korraldatava **keskkonnaõiguse teemalise seminarisarja “Kuidas jääda ellu üha karmistavates tingimustes?”** raames on toimunud juba 3 seminari: 6. märtsil, 3. aprillil ja 8. mail. Seminarisarja jätkub sügisel, mil leiab aset veel 3 seminari: 25. septembril “Kas riik toetab või karistab?”; 30. oktoobril “Kas saastamine on kasulikum kui investeerimine?” ning 27. novembril “Mida toob tulevik?”. Loe lähemalt lk 2-3.

11. juunil korraldavad SEI Tallinn ja Keskkonnaministeerium salongis Shahmatt konverentsi **“Näiteid ja kogemusi keskkonnanjuhtimise rakendamisest avalikus sektoris”**, kus tunnustatakse Rohelise Kontori koolitussarjas

MIS TEHTUD, MIS TEOKSIL

osalenud avaliku sektori organisatsioonide, räägitakse EMAS ja ISO 14001 juurutamisest avalikus sektoris ning tuuakse hulgaliselt näiteid headest keskkonnapraktikatest.

Koolitused väikeettevõtetele ökoloogilise jalajälje vähendamiseks ajavahemikus mai-september 2014. Säästva Eesti Instituut korraldab väikeettevõtetele suunatud 1-päevase keskkonnavalasuse koolituse, mille eesmärk on parandada nende keskkonnavalasuse tegevust, sh jäätmeäitluse korraldamine, energiatõhusus, vee- ja kemikaalide kasutuse vähendamine ning anda ülevaade asjakohastest keskkonnavalasest õigusaktidest. Koolitusel osalemine on ettevõtetele tasuta, projekti rahastab Keskkonnainvesteeringute Keskus. Küsimuste korral võtta ühendust: evelin.urbel@seit.ee. Loe lähemalt lk 4.

28. oktoobril toimub järgmine Säästva Arengu Foorum 2014, mis pühendatakse seekord Läänemerele – mere säästvale kasutusele ja kaitsele. Lisainfo: www.seit.ee/saf2014.

Ettepanekuid uute seminaride jms teemade osas ootame: ekja@ekja.ee või 6276112

EESTI KESKKONNAJUHTIMISE ASSOTSIATSIOONI LIIKMED

Eesti Keskkonnanjuhtimise Assotsiatsiooni liikmeskond koosneb tegevliikmetest ja toetajaliikmetest. Tegevliige on ettevõtlusega tegelev juriidiline isik, riigiasutus või omavalitsus, kes tunnistab ja järgib assotsiatsiooni põhikirja ning maksab liikmemaksu. Tegevliikmel on üldkoosolekul hääleõigus.

Toetajaliige on juriidiline või füüsiline isik, kes on huvitatud assotsiatsioonis aktiivselt või passiivselt tegutsemisest ja osalemisest ühisüritustel. Toetajaliikmel ei ole üldkoosolekul hääleõigust, kuid ta maksab liikmemaksu. Liikmeks astumise infot leiab EKJA kodulehelt.

Tegevliikmed

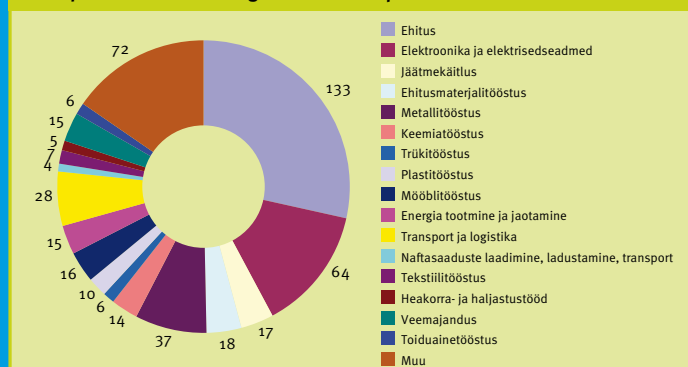
AS Kunda Nordic Tsement*, AS Eesti Energia*, AS Tallinna Sadam*, Rakvere Farmid AS*, AS Eesti Raudtee*, AS Tallinna Vesj*, ELLE OÜ*, AS Eesti Keskkonnateenused*, Ragn-Sells AS, Bureau Veritas Eesti OÜ, Riigimetsa Majandamise Keskus, Saint-Gobain Ehitustooted AS, AS Irbistero, OÜ J. R. Technoconsult, ÄF-Consulting AS, Det Norske Veritas Eesti OÜ, Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus AS, Lloyd's Register EMEA Eesti filiaal, AS Eesti AGA, AS Amhold, Rödl & Partner OÜ, Kvalita OÜ, Advokaadibüroo GLIMSTEDT OÜ.

Toetajaliikmed

ABB AS*, SEI Tallinn SA*, Olavi Tammemäe*, OÜ Hendrikson & Ko, AS Lemminkäinen, Eike Riis, Ants Tammepuu, Anni Turro, Peeter Saks, AS ORTO, AS MISTRA-Autex, Lembit Lait, AS ESTKO, AS Metroser, AS Tallinna Lennujaam, AS Estonian Cell, AS Kuusakoski, Stoneridge Electronics AS, Enics Eesti OÜ, Age Poom, Note Pärnu OÜ, BrainTeam OÜ, Laire Suurvälgi, Karin Kilk.

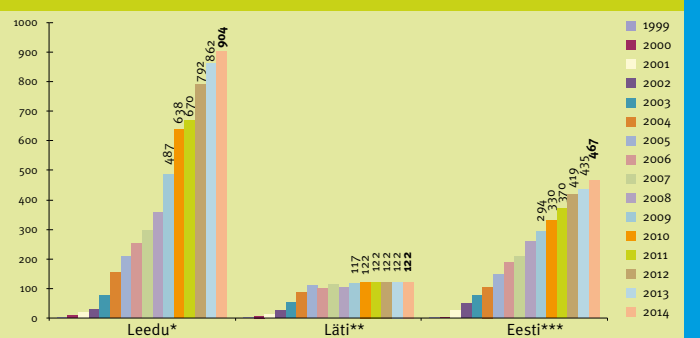
*Asutajaliikmed (EKJA loodi 2003. aastal)

ISO 14001 sertifikaadid tegevusalade kaupa Eestis

Eesti Kvaliteediühingu andmetel (2014)

ISO 14001 juurutanud ettevõtete arv Balti riikides (1999 – 2014. aasta algus)

* Leedu Standardinõukogu: www.lsd.lt

** Läti Kvaliteediühing: www.kvalb.lv

*** Eesti Kvaliteediühing: www.eaq.ee

(Läti sertifitseerijad pole enam aastaid ühingu eraldi ISO 14001 kohast infot saatnud, kuid ühingu esindaja sõnul võib eeldada, et hetkel on neid ettevõtteid tegelikkuses kõvasti üle 122)

ECO-NET.EE

Jätkusuutliku ettevõtja teabeallikas

